

*Гнатюк С.А.**здобувач другого рівня вищої освіти
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

МЕТОД ІЛЮСТРУВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛЕКСИКИ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Проблема підвищення якості освіти сьогодні набуває все більшої актуальності, оскільки запити суспільства швидко змінюються. Для вирішення цієї проблеми необхідно повністю модернізувати навчальний процес, обрати найкращі методи викладання та технології організації навчального процесу. Система освіти повинна адаптуватися до цих змін і надавати учням навички та знання, які вони зможуть використовувати в майбутньому. Ефективним способом вирішення цієї проблеми є використання цікавих, креативних, прогресивних та інноваційних методів навчання під час освітнього процесу.

У 2018 році в Україні стартувала Нова українська школа (НУШ) – освітній проєкт, спрямований на модернізацію та підвищення якості освіти [5]. Ідея НУШ народилася в контексті потреб сучасного суспільства, як зазначила колишня міністерка Лілія Гриневич: “Ми повинні вирішити та визначити ядро знань, які потрібно викладати. На додаток до цього ядра знань ми повинні розвивати такі навички, як застосування цих знань для вирішення практичних життєвих ситуацій та розвиток навичок критичного мислення. Таким чином, у дітей мають бути сформовані ключові компетентності, визнані провідними світовими освітніми системами які необхідні для сучасної людини 21 століття. І саме вони ляжуть в основу освітнього контенту нової української школи” [6]. Таким чином, НУШ закликала переглянути традиційні підходи та методи навчання з метою запровадження більш сучасних та ефективних. І саме використання інноваційних методів навчання стало найбільш доцільним у формуванні в дітей компетентісно-життєвих навичок, необхідних у 21 столітті.

Інноваційні методи навчання – це підходи до освіти, які використовують інноваційні ідеї, техніки та стратегії для покращення процесу навчання та досягнення кращих результатів для учнів. Основна мета впровадження інноваційних технологій – підвищити освітній рівень учнів, розвинути їхні творчі здібності, зробити процес навчання більш стимулюючим і цікавим, створити умови для їхньої самореалізації. Використання інноваційних технологій на уроках допомагає учням стати більш зацікавленими в навчанні та зрозуміти, що вони дізнаються з уроків, що призводить до їх активної участі в уроках та взаємодії з однокласниками та вчителями [2, с. 35–36]. Учні доводиться більше працювати, але завдяки цьому вони мають можливість рости і розвиватися.

Інноваційні методи навчання мають на меті

– Стимулювати інтерес учнів. Інноваційні методи навчання часто є більш привабливими для учнів, оскільки вони можуть включати інтерактивність, групову роботу та використання технологій. Це підвищує інтерес учнів до навчання і позитивно впливає на їхню мотивацію.

– Підвищують мотивацію учнів до навчання. Ці методи сприяють кращому засвоєнню матеріалу, оскільки вони активізують учнів і дають їм змогу бути більш залученими в навчальний процес. Це особливо корисно для учнів з візуальним, аудіальним та кінестетичним сприйняттям.

– Розвивають критичне мислення та креативність. Інноваційні методи заохочують учнів думати самостійно, аналізувати інформацію та знаходити рішення складних проблем.

– Вони закладають основи майбутнього життя дитини. Сучасні інноваційні методи навчання можуть передбачати використання новітніх технологій, з якими учні зіткнуться у своєму майбутньому професійному житті. Це можуть бути навички роботи з комп'ютером, програмування та аналіз даних.

– Розвивають креативність. Інноваційні методи навчання можуть стимулювати креативність учнів, дозволяти їм висловлювати свої ідеї та розвивати творчий потенціал. Це особливо важливо в сучасному світі, де креативність та інноваційність стають дедалі ціннішими якостями.

– Підтримка різноманітності стилів навчання: інноваційні методи можуть враховувати різні стилі навчання різних учнів і дають їм змогу здобувати знання у спосіб, який найкраще відповідає їхнім потребам і здібностям [3, с. 145–148].

Основними видами інновацій в освіті є:

Проектна діяльність. Це спільна робота вчителя та учня над створенням певного виду діяльності. Метою проєкту є розвиток вільної і творчої особистості та формування навичок, необхідних для дослідницької діяльності. Проєктне навчання вважається одним з найефективніших методів навчання, оскільки активізує різні аспекти навчального процесу.

Пізнавальна та дослідницька діяльність. Учні беруть активну участь у різноманітних навчальних експериментах і можуть наочно бачити процес і результати. Вчитель ставить перед учнями проблемні завдання, які можна вирішити шляхом дослідження та експериментування.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій. Використання комп'ютерів, планшетів та програмного забезпечення для навчання. Це робить навчання більш доступним, цікавим та ефективним для учнів [1, с. 250–251].

Проблемно-орієнтоване навчання. Розвиток критичного мислення, креативності та співпраці, оскільки учні вирішують реальні проблеми та виклики, поставлені перед ними, а не вивчають традиційні теми.

Навчання у співпраці. Учні працюють разом над вирішенням проблем і проєктів. Такий підхід розвиває навички спілкування, співпраці та командної роботи.

Ігрові навички. Ігрові ситуації сприяють розвитку активних пізнавальних інтересів. Під час уроку діти мають змогу проявити творчість, навчитися працювати в команді та досягати цілей спільними зусиллями.

Портфоліо. Це набір матеріалів, які відображають академічні досягнення, творчість, особистісний розвиток та інші важливі аспекти навчання та життя дитини.

У своїй професійній діяльності я широко використовую інноваційні методи навчання при вивченні лексики з учнями початкових класів. Мною було проведено порівняльне дослідження щодо вивчення лексичного матеріалу учнями двох паралельних 1 класів на тему “Сім’я” використовуючи традиційний метод навчання – репродуктивний метод (запам'ятовування через повторення), та інноваційних метод навчання – метод ілюстрування. Метою мого дослідження було – визначити який метод з двох мною вибраних методів навчання є більш ефективним для вивчення англійської лексики; відсотково відслідкувати рівень запам'ятовування поданих лексичних слів; з'ясувати чи дійсно інноваційний метод ілюстрування покращує результативність навчання.

Проаналізувавши літературні джерела визначила для себе, що традиційні методи навчання зосереджені на репродуктивних техніках. У даному випадку цей метод передбачав повторення лексичних слів та пояснення їх значення через переклад [4, с. 102–104]. Інноваційний метод ілюстрування передбачає використання візуальних матеріалів, у моєму випадку карток з малюнками для пояснення лексичного матеріалу. Цей метод дозволяє дітям асоціювати нові слова з конкретними образами, що значно покращує запам'ятовування і розуміння матеріалу.

Учні 1-А класу засвоювали лексику через репродуктивний метод навчання. Вивчаючи лексику я під час уроку записала на дошці слова, які необхідно засвоїти: “father”, “mother”, “brother”, “sister”, “grandfather”, “grandmother”. Потім по-порядку зачитала кожне слово та пояснила його значення. Учні повторювали за мною. На закріплення побудували прості речення з поданими словами, наприклад “This is my sister”, “This is my mother”.

Учні 1-Б класу засвоювали лексику використовуючи інноваційний метод – ілюстрування. Вивчаючи лексику я записала на дошці слова які необхідно запам'ятати, та до кожного слова показувала дітям малюнки, на яких були зображені члени родини. Учні повторювали слово та зіставляли його з малюнком, шукаючи асоціації. В кінці уроку учні намалювали малюнок на тему “Моя сім'я” та по порядку розказували про членів своєї сім'ї, продовжуючи речення “This is my ...”. Також вказуючи на зображення відповідали на запитання: “Who is this?”, “What is he/she?”.

Результати мого дослідження показали, що лише 60% учнів які вивчали лексичні одиниці за допомогою традиційних методів, змогли запам'ятати нові слова але зробили це з меншою швидкістю та ефективністю. Учні правильно вимовляли слова, але мало хто з них мав розуміння та вмів використовувати їх у реченнях. Також була помітна пасивність учнів під час уроку, оскільки діти просто повторювали слова за мною і це було не цікаво. Учні паралельного класу, які вивчали лексику через метод ілюстрування, показали значно кращі результати – 90% учнів запам'ятали та розуміли вивчену лексику. Завдяки візуальним образам, діти швидше асоціювали нові слова з конкретними картинками. Вони активно брали участь у класній діяльності, із задоволенням малювали свої родини та складали речення про своїх близьких.

Проаналізувавши все вищенаведене можемо зробити висновок, що інноваційні методи, зокрема метод ілюстрування, є більш ефективними для вивчення англійської лексики на тему “Сім'я” в 1 класі. Використання візуальних матеріалів сприяє швидшому запам'ятовуванню нових слів, допомагає учням краще розуміти їх значення і застосовувати в реальних контекстах. Традиційні методи також можуть бути корисними для базового засвоєння лексики, але їх ефективність значно зростає в поєднанні з інноваційними підходами.

Інноваційні методи- це нові підходи, цікаві способи роботи та новаторські ідеї, які допомагають підготувати учнів до життя в сучасному суспільстві, надають їм необхідні навички та знання і сприяють їхньому розвитку як особистостей. Вони розвивають творчу та незалежну особистість, вчать творчо

та масштабно мислити, шукати нестандартні рішення проблемних ситуацій. За допомогою таких методів формуються учні, які здатні йти в ногу з часом, відповідати вимогам сучасного суспільства, з легкістю опановувати нові професії та не боятися труднощів, що виникають.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352 с.
2. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упор. Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2006. 124 с.
3. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання [Текст]: наук.-метод. посібник / заг. ред. Пометун: Олена Іванівна. К. : А.С.К., 2006. 192 с.
4. Щербань І.В. Методика викладання іноземних мов у початковій школі: підручник. К. : Просвіта, 2015. 240 с.
5. Концепція Нової української школи (інтернет ресурс) – Режим доступу до ресурсу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Міністерство освіти та науки України (інтернет ресурс) <https://mon.gov.ua/news/liliya-grinevich-shkola-povinna-zrobiti-lyudinu-uspishnoyu-dlya-uspishnoi-kareri-mayut-znachennya-15-tverdi-navichki-znannya-vuzkoprofesiyni-vminnya-a-85-vminnya-navchatisya-protyagom-zhittya>

Головата О.А.

здобувач другого рівня вищої освіти,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед.наук, доцент Дацків О.П.

INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION: THE KEY TO THE SUCCESSFUL FORMATION OF GRAMMATICAL COMPETENCE IN THE ERA OF DISTANCE LEARNING

The modern development of information technologies contributes to rapid changes in the educational environment. The Internet and digital technologies gradually became the basic need of our daily lives, particularly in wartime conditions, when distance learning became an integral part of obtaining an education for Ukrainians. An essential tool for ensuring the effectiveness of distance learning is interactive technology, which promotes the active participation of students in the educational process and enables teachers to adapt it to the individual needs of each student, thereby helping them to form grammatical competence more easily and interestingly. Determining the role and capabilities of interactive whiteboards, online platforms, and virtual classrooms is essential to understanding their impact on education in today's world.

Before considering information technologies and Internet resources that can contribute to forming grammatical competence, it is necessary to introduce this concept.